

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญในกระบวนการทางการเมือง มีอยู่ในแทบทุกประเทศ ไม่ว่าประเทศนั้นจะปกครองด้วยระบอบใด หรือลัทธิการเมืองใด ต่างจัดให้มีการเลือกตั้งกันแทบทั้งสิ้น ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา มีเพียงไม่กี่ประเทศเท่านั้นที่ไม่สามารถจัดให้มีการเลือกตั้งขึ้นได้อย่างเป็นกิจลักษณะ และประเทศดังกล่าวต่างก็มีปัญหาในด้านความมีเสถียรภาพทางการเมืองยิ่งกว่าประเทศที่จัดให้มีการเลือกตั้งได้ด้วยกันทั้งสิ้น¹

ในการเมืองระบอบประชาธิปไตยถือว่า ประชาชนคือองค์อธิปัตย์ แต่เนื่องจากในการดำเนินการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และ เพื่อประชาชน ซึ่งเป็นการใช้อำนาจอธิปไตยนั้น ในยุคสมัยปัจจุบัน จะมีสถาบันการเมืองเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแทน ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภา ซึ่งประชาชนเป็นผู้มอบอำนาจการปกครองให้แก่ผู้แทนปวงชน โดยผู้แทนปวงชนจะทำหน้าที่ทั้งทางนิติบัญญัติและบริหาร การมอบอำนาจการปกครองของประชาชนให้แก่ผู้แทนปวงชนนั้น ก็โดยวิธีการเลือกตั้ง ประชาชนเป็นผู้เลือกสมาชิกรัฐสภา และสมาชิกรัฐสภาเป็นผู้ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีให้เป็นผู้ใช้อำนาจบริหาร

ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งที่ไหนและแบบใด จุดร่วมสำคัญของการเลือกตั้งได้แก่การระดมมติมหาชนเพื่อสร้างความชอบธรรมของการปกครอง นอกจากนั้นแล้ว การเลือกตั้งยังเป็นฐานที่

---

¹โปรดดูรายละเอียดจาก Charles L. Taylor and Michael C. Hudson, The World Handbook Political and Social Indicators, 2nd ed. (New Haven : Yale University Press, 1972), Table 2-9.

มาของการเลือกสรรผู้ปกครอง แนวนโยบายที่ใช้ การเรียนรู้ทางการเมือง การสร้าง
บูรณาการของชาติ ฯลฯ²

จากความสำเร็จดังกล่าว ทำให้การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญยิ่งใน
การปกครองระบอบประชาธิปไตย สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ก็คือ การศึกษาเกี่ยวกับ
พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (voting behavior) ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนี้ ได้มีนักรัฐศาสตร์ และผู้สนใจศึกษา ได้ทำการศึกษาในแนวทาง
ต่าง ๆ ไว้แล้วหลายแนวทาง ส่วนใหญ่จะเน้นที่ปัจจัยที่มีผลผลักดันให้เกิดมีพฤติกรรมในรูปแบบ
ต่าง ๆ

ในประเด็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นที่น่าสนใจว่า เป็นประเด็นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หรือไม่ อย่างไร โดยที่ในประเด็นนี้ยังไม่มีผู้ใดได้ทำการศึกษา
มาก่อนในประเทศไทย ก็คือ การศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับ การรับรู้ผลการสำรวจประชามติ
ที่มีก่อนการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง ว่าจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
เปลี่ยนทัศนคติของตนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ โดยที่ผลการสำรวจประชามติที่มี
ลักษณะเป็นข่าวสารทางการเมืองที่ออกมาก่อนการเลือกตั้งนั้น เป็นการพยากรณ์ผลการเลือกตั้ง
ไว้ล่วงหน้าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พรรคการเมืองใด จะเป็นพรรคที่ได้คะแนนเสียงมาก
น้อยเท่าไร ผู้ใดมีความเหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นต้น

ในปัจจุบัน "การสำรวจประชามติ" ถูกกล่าวถึง และมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย
ซึ่งการสำรวจประชามตินั้น เป็นการตรวจสอบหรือค้นหา ความคิดเห็นของประชาชนในสังคมที่
แสดงออกต่อประเด็น หรือต่อปัญหาในเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีผลได้ผลเสีย
ร่วมกันอยู่ และเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อสังคมที่ตนอาศัยอยู่ และการแสดงออกซึ่ง
ความคิดเห็น เป็นไปในเวลาที่เรื่องนั้นกำลังเป็นที่สนใจของประชาชน

การสำรวจประชามติหรือการนำการสำรวจประชามติมาใช้ มีจุดมุ่งหมายอยู่หลายด้าน
ด้วยกัน แต่ที่น่าสนใจ และมีความสำคัญต่อกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

² สัจจิต บุญบังการ และ พรศักดิ์ พ่วงแก้ว, พฤติกรรมกาเลือกตั้งของคนไทย :
ศึกษาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2522 (รายงานการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2525), หน้า 1.

กระบวนการทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็คือ การสำรวจประชามติ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยการพยากรณ์ผลการเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ และมีการนำเสนอผลการสำรวจประชามตินั้นต่อสาธารณชนให้ได้รับรู้ ซึ่งเป็นลักษณะของข่าวสารการเมืองในรูปแบบหนึ่ง

ปัจจุบัน ได้มีองค์กร และสถาบันต่าง ๆ หลายแห่ง ได้ดำเนินการสำรวจประชามติ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยทำการสำรวจในช่วงเวลาก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นการพยากรณ์ผลการเลือกตั้งที่จะออกมาในประเด็นต่าง ๆ โดยผลการพยากรณ์นั้น มีพื้นฐานมาจากทัศนคติ และความคิดเห็นของประชาชนที่ได้ทำการสำรวจ

จากการที่ได้มีการสำรวจประชามติเกี่ยวกับการเลือกตั้งดังกล่าว ได้มีประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นที่ถกเถียงกันอยู่ในปัจจุบันอย่างกว้างขวาง ซึ่งประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ ความสงสัยที่ว่า การรับรู้ผลการสำรวจประชามติที่มีลักษณะเป็นการทำนายหรือการพยากรณ์ผลการเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ นั้น จะมีอิทธิพลทำให้ประชาชนที่ได้รับรู้ผลการสำรวจประชามตินั้น เปลี่ยนทัศนคติของตนเอง ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่

จากประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น มีการแสดงทัศนะในประเด็นปัญหาดังกล่าวหลายทัศนะด้วยกัน กล่าวคือ บางทัศนะเห็นว่า การรับรู้ผลการสำรวจประชามติดังกล่าวนั้น ไม่มีผลในการเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่อย่างใด หรือถ้าจะมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน ก็มีแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ในบางทัศนะก็มีความเห็นว่า การรับรู้ผลการสำรวจประชามติดังกล่าว เป็นการชี้นำ หรือมีผลทำให้ประชาชนเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยการตัดสินใจที่จะเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนได้เปลี่ยนไป ซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ผลการสำรวจประชามติดังกล่าว

จากประเด็นปัญหา และการแสดงทัศนะที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจ และให้ความสำคัญแก่ปัญหาวิจัยที่จะหาคำตอบให้แก่ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีวิทยาการในการวิจัย เพื่อที่จะหาคำตอบจากประเด็นปัญหาดังกล่าวให้ได้ว่า การรับรู้ผลการสำรวจประชามติในเรื่องการเลือกตั้งของประชาชน ซึ่งเป็นลักษณะของข่าวสารทางการเมืองในรูปแบบหนึ่งที่ประชาชนได้รับนั้น จะมีอิทธิพลทำให้ประชาชนเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่ เพื่อเป็นการตอบปัญหาความสงสัยให้แก่ตนเอง และเพื่อเป็นการตอบปัญหาข้อสงสัยที่เป็นประเด็นถกเถียงกันอยู่ โดยไม่มีเครื่องมือ

ที่จะใช้เป็นเครื่องตัดสินใจเพื่อหาข้อสรุป เช่นในภาวะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่าลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ จะมีความสัมพันธ์กับ ระดับการรับรู้การสำรวจประชามติหรือไม่ อย่างไร
2. เพื่อศึกษาว่า การรับรู้ผลการสำรวจประชามติของประชาชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่เป็นการทำนายหรือการพยากรณ์ผลการเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ นั้น จะมีอิทธิพลทำให้ประชาชนเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง ในการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลที่ได้จากการวิจัย จะช่วยสร้างกรอบความคิด ให้แก่ผู้ทำการสำรวจประชามติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากร กับระดับของการรับรู้การสำรวจประชามติ ว่ามีความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการสำรวจประชามติ ต่อไป
2. ผลการศึกษานี้จะทำให้ทราบว่า การรับรู้ผลการสำรวจประชามติของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่แสดงผลออกมาในลักษณะการทำนายผลการเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ นั้น จะมีอิทธิพลเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่
3. ข้อสรุปหรือผลที่ได้จากการวิจัย เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการรับรู้ผลการสำรวจประชามติ กับการเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนดังกล่าว สามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงในการตอบคำถามของผู้ทำการสำรวจประชามติ ต่อผู้ให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าว และใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงในการตัดสินใจปัญหาข้อถกเถียงที่เกิดขึ้นในประเด็นปัญหาความสัมพันธ์ดังกล่าว
4. กรอบแนวคิดที่ได้จากผลการวิจัยดังกล่าว จะช่วยเป็นแนวทางในการทำการศึกษา ของผู้ที่สนใจศึกษาวิจัย ในเรื่องที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยในเรื่องนี้ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบหรือขอบเขตของการศึกษา ในเรื่องการสำรวจประชามติ เฉพาะ การสำรวจประชามติในเรื่องที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ที่มีลักษณะที่แสดงผลออกมาเป็นการทำนายหรือพยากรณ์ผลการเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ เท่านั้น

สำหรับประชากรวิจัยในหัวข้อปัญหาที่ทำการศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น เนื่องจากผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประการหนึ่ง ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยทั่วไป เป็นผู้ให้ความสนใจและติดตามผลการสำรวจประชามติในเรื่องการเลือกตั้งดังกล่าวซึ่งมีลักษณะเป็นข่าวสารการเมืองรูปแบบหนึ่ง มากกว่าประชาชนในเขตต่างจังหวัด ทั้งนี้เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลและสื่อสารมวลชนมากกว่า และอีกประการหนึ่ง ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครนี้ สามารถเลือกกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรวิจัยได้ ภายในขอบเขตความสามารถของผู้ศึกษาที่จะทำได้

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาไม่ได้ศึกษาครอบคลุมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถเป็นตัวแปรต้น หรือ ตัวแปรอิสระ ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เช่นการรับรู้ข่าวสารการเมืองของประชาชนในรูปแบบอื่นแต่อย่างใด ผู้ศึกษาคงมุ่งศึกษาเฉพาะแต่เพียงตัวแปรต้น หรือ ตัวแปรอิสระ ที่เป็นการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ในรูปแบบของการสำรวจประชามติที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เท่านั้น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. อิทธิพล

อิทธิพล เป็นอำนาจอย่างหนึ่ง และมีลักษณะเป็นอำนาจทางอ้อม ไม่อาจที่จะเห็นได้อย่างชัดเจนหรือตรงไปตรงมา เป็นสภาวะการณ์หรือสถานการณ์ที่มีการใช้อำนาจ โดยที่ไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งหรือบังคับโดยชัดเจนหรือตรงไปตรงมา อิทธิพลมักจะเป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลัง

ไม่เปิดเผยออกมาอย่างชัดแจ้ง ซึ่งในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรม หรือการโน้มนำทัศนคติของบุคคล อาจจะมีเหตุผลหรือสิ่งบังคับอยู่เบื้องหลัง ซึ่งเรียกกันว่า อิทธิพล

2. การรับรู้

การรับรู้ หมายถึง การที่ร่างกายรับสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มาเร้าผ่านทางประสาทสัมผัส ทางใดทางหนึ่ง แล้วตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ออกมา โดยเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออก หรือเป็นความรู้สึก ความนึกคิด ทัศนคติ

3. การสำรวจประชามติ

สำหรับคำว่า "ประชามติ" มีผู้ให้นิยามความหมายไว้ต่าง ๆ กัน เช่น เบอร์นาร์ด ซี เฮนเนสซี (Bernard C. Henesey)³ กล่าวว่า ประชามติคือ องค์ประกอบความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่แสดงออกโดยกลุ่มบุคคล ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

โรเบิร์ต ที ไรลีย์ (Robert T. Reily)⁴ กล่าวว่า ประชามติ เป็นผลรวมความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งแสดงออกถึงทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด และความเชื่อ ที่ยึดถือร่วมกัน ของสมาชิกหรือกลุ่มประชาคมในสังคมต่อประเด็นปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อสังคมส่วนรวม โดยมีประโยชน์ร่วมกัน

การสำรวจประชามติ จึงหมายถึง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนนั่นเอง แต่ถ้าจะกล่าวตามหลักวิชาการ และความหมายที่แท้จริงแล้ว การสำรวจประชามติหมายถึง การตรวจสอบหรือการค้นหาความคิดเห็นของประชาชนในสังคม ที่แสดงออกมาต่อประเด็น หรือ ต่อปัญหาในเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีผลได้ผลเสียร่วมอยู่ และเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อสังคมที่ตนอาศัยอยู่ และการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น เป็นไปในเวลาที่เรื่องนั้นกำลังเป็นที่สนใจของประชาชน

³Bernard C. Henesey, Public Opinion The Third Edition (Belmont, California : Duxbury, 1975), p. 5.

⁴Robert T.Reily, Public Relation in Action (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1981), p. 20.

4. ทัศนคติ และการเปลี่ยนทัศนคติ

ทัศนคติ เป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพของจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทัศนคติเป็นนามธรรม และเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงออกด้านการปฏิบัติ แต่ทัศนคติไม่ใช่แรงจูงใจและแรงขับ หากแต่เป็นสภาพแห่งความพร้อมที่จะโต้ตอบ และแสดงให้ทราบถึง แนวทางของการสนองตอบของบุคคลต่อสิ่งเข้า

ทัศนคติของบุคคล มีการเปลี่ยนแปลงได้ และสามารถที่จะถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี อาจเกิดได้จากการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของบุคคล จากการเปลี่ยนแปลงภาวะการจูงใจในตัวบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ข่าวสารใหม่ จากการบังคับให้บุคคลปฏิบัติบางสิ่งบางอย่าง นอกจากนี้ทัศนคติอาจจะทำให้เปลี่ยนแปลงโดยวิธีวิธีการที่เรียกว่า Psychotherapy โดยการหาวิธีการที่จะทำให้บุคคลได้มีความเข้าใจอย่างทะลุปรุโปร่งเกี่ยวกับเหตุผลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่เขามีทัศนคติอย่างนั้น

สิ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น เริ่มต้นด้วยองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่ง คือ แหล่ง ของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ซึ่งแหล่งเหล่านี้จะสร้างข่าวสารขึ้นมา โดยที่อิทธิพลจะมีมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้รับรู้ และลักษณะบุคคลสภาพบางอย่างของบุคคลประกอบด้วย

5. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิเลือกตั้ง บุคคลผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อเมื่อ มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

5.1 สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับการศึกษาภาคบังคับ ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่ผู้นั้นพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

5.2 รับหรือเคยรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

5.3 เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเทศบาล กรรมการสุขาภิบาล กรรมการสภาตำบล กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน

5.4 ตนเองหรือคู่สมรส เสียหรือเคยเสียภาษีรายได้บุคคลธรรมดาหรือภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมาย

5.5 มีภูมิลาเนาอยู่ในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันไม่น้อยกว่าสิบปี

6. การใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เป็นการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แสดงเจตจำนงของตนเองซึ่งการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งตนประสงค์จะให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนลงคะแนนเสียงให้นั้น ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเพื่อให้พรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ มีโอกาสได้เป็นพรรคที่มีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร หรือเพื่อให้หัวหน้าพรรคการเมืองนั้น มีโอกาสได้เป็นนายกรัฐมนตรี

สมมติฐาน และตัวแปรการวิจัย

สมมติฐานที่ 1

ลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้การสำรวจประชามติ

ตัวแปรในสมมติฐานที่ 1

ก. ตัวแปรอิสระ

ได้แก่ลักษณะทางประชากร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดย

1. เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ชาย และหญิง
2. อายุ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ
  - ระดับต่ำ ได้แก่ ผู้มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี
  - ระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี
  - ระดับค่อนข้างสูง ได้แก่ ผู้มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี
  - ระดับสูง ได้แก่ ผู้มีอายุตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ
  - ระดับต่ำ ได้แก่ ผู้มีการศึกษาต่ำกว่าหรือเท่ากับ ประถมศึกษาปีที่ 6
  - ระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้มีการศึกษาระหว่าง มัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
  - ระดับสูง ได้แก่ ผู้มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
4. อาชีพ แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ

- ข้าราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ
- ธุรกิจเอกชน
- ค้าขาย
- รับจ้าง หรือบริการ
- เกษตรกร
- นักศึกษา
- อื่น ๆ

ข. ตัวแปรตาม

ได้แก่ ระดับการรับรู้การสำรวจประชามติ

สมมติฐานที่ 2

การรับรู้ผลการสำรวจประชามติ มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนทัศนคติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ตัวแปรในสมมติฐานที่ 2

ก. ตัวแปรอิสระ

ได้แก่ การรับรู้ผลการสำรวจประชามติ

ข. ตัวแปรตาม

ได้แก่ การเปลี่ยนทัศนคติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย